

Pozvánka na supervizi pro pečující osoby

Zveme všechny pečující osoby a další zájemce do multifunkčního centra Fabrika, Wolkerova alej 18/92 Svitavy, 3. poschodí (malý sál) na **Supervizi pro pečující osoby, která se koná v pátek 4.6.2010 od 9,00 do 11,00 hod.**

Supervizi povedou erudované odbornice (psycholožky) PhDr. Marcela Hrazdírová a Mgr. Vlasta Tvrdíková, které se Vám budou věnovat a odpoví na Vaše dotazy.

Novela zákona o důchodovém pojištění neovlivnila příjmy invalidů bez nároku na důchod

V poslední době některá média přinesla nesprávné informace o tom, že lidé v souvislosti s novelou zákona o pomoci v hmotné nouzi přicházejí o invalidní důchody. To ale není pravda. Zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, důchody nijak neupravuje a ani upravovat nemůže a nikomu tedy invalidní důchod neodebírá. O invalidní důchod lidé nepřicházejí ani v souvislosti se změnami v důchodovém pojištění od ledna 2010.

Základní podmínkou pro nárok na výplatu invalidního důchodu je uznání invalidity příslušného stupně a potřebná doba pojištění. To platilo i vždy v minulosti, tedy i před nabytím účinnosti zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění od 1. 1. 1996. Pokud zdravotně postižený občan tuto podmínku nesplňoval, nemohl pobírat invalidní důchod, a to ani před 1. 1. 2010 a nemohl mu tedy být, jak nesprávně uvedla některá média, v rámci lednových změn zákona ani odebrán.

Podle současné právní úpravy pojištěnci starší 28 let musí získat alespoň 5 let pojištění v období 10 let před vznikem invalidity. Kromě toho lidé starší 38 let splňují podmínku potřebné doby pro nárok na invalidní důchod také tehdy, pokud získali alespoň 10 let pojištění v období 20 let před vznikem invalidity. Toto nastavení tak od ledna 2010 snižuje počet případů, kdy není nárok na invalidní důchod uznán.

Pokud nárok na invalidní důchod přesto nevznikne, existuje mimo jiné systém pomoci v hmotné nouzi. Opatření z roku 2008 – v době klesající nezaměstnanosti - přitom zpřísnilo podmínky pro vyplácení dávek pomoci v hmotné nouzi a dotklo se i lidí se zdravotním postižením. MPSV se proto ve 2. polovině roku 2009 aktivně podílelo na přípravě návrhu novely zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi.

Dlouhodobě nezaměstnaní lidé, kteří pobírají ze systému pomoci v hmotné nouzi příspěvek na živobytí déle než šest měsíců, mají podle současného zákona nárok na dávku doplňující jejich příjem do výše existenčního minima (2 020 Kč). Výše dávky se však snižuje pouze za předpokladu, že nevykonávají některou z aktivit, směřujících ke zvýšení tohoto příjmu, a to především vlastní prací. Částka může být např. navýšena zpět na původní výši u lidí, kteří projeví snahu o zlepšení své situace výdělečnou činností (např. z krátkodobého zaměstnání, veřejně prospěšných prací aj.) nebo výkonem dobrovolnické nebo veřejné služby v minimálním rozsahu 20 hodin měsíčně. Zdravotně postižení lidé ovšem z objektivních důvodů většinou pracovat nemohou a díky dopadům světové hospodářské krize byla také výrazně omezena nabídka pracovních míst, kde by popřípadě mohli najít uplatnění. Odstranění jejich znevýhodnění v systému pomoci v hmotné nouzi, ke kterému došlo, by měla řešit právě výše uvedená novela.

Invalidé bez nároku na důchod, kterým byl příspěvek na živobytí snížen na existenční minimum, mohou ještě ze systému pomoci v hmotné nouzi čerpat „doplátek na bydlení“ a ze systému státní sociální podpory „příspěvek na bydlení“. Mohou také požádat o jednorázovou dávku mimořádné okamžité pomoci. Kromě toho stát vyplácí příspěvek na péči. Jeho výše se

liší podle stupně závislosti a věku příjemce. Lidé s těžkým zdravotním postižením tak mohou měsíčně obdržet až 12 000 Kč.

www.mpsv.cz

Oblast předčasného odchodu do důchodu zaznamenala několik změn, přivýdělků se však netýkají

Od 1. ledna 2010 nabyly účinnosti změny zákona o důchodovém pojištění, které jsou součástí I. etapy důchodové reformy. Mezi nejvýznamnější patří pokračování v postupném zvyšování věkové hranice pro odchod do starobního důchodu a postupné prodlužování potřebné doby pojištění. Tyto změny se týkají také předčasných odchodů do starobního důchodu. Ke změnám došlo i v možnostech důchodců pobírat starobní důchod a současně vykonávat výdělečnou činnost. Tato změna se však nevztahuje na poživatele předčasných starobních důchodů vykonávajících výdělečnou činnost v době do dosažení důchodového věku.

Doba pojištění potřebná pro nárok na starobní důchod se od ledna 2010 prodlužuje. A to o jeden rok za každý rok, který uplyne po 31. prosinci 2009. Týká se to i předčasného starobního důchodu. Pokud pojištěnec dosáhl důchodového věku před rokem 2010, délka potřebné doby pojištění se nemění a je 25 let. Pokud dosáhne důchodového věku v roce 2010, musí získat dobu pojištění nejméně 26 let. Pokud dosáhne důchodového věku v roce 2011, bude potřebná doba pojištění 27 let atd. Cílový stav, tzv. potřebná doba pojištění 35 let, se bude týkat pojištěnců, kteří dosáhnou důchodového věku po roce 2018.

Dále se změnila sazba snížení procentní výměry předčasného starobního důchodu v případech, kdy doba od přiznání důchodu do dosažení důchodového věku je delší než 720 kalendářních dnů. Pokud ode dne přiznání předčasného starobního důchodu chybí do dosažení důchodového věku nejvýše 720 kalendářních dnů, snižuje se procentní výměra důchodu za každých i započatých 90 kalendářních dnů stejně jako dosud o 0,9 % výpočtového základu. Pokud je období od přiznání důchodu do dosažení důchodového věku delší, snižuje se procentní výměra důchodu od 721. kalendářního dne za každých i započatých 90 kalendářních dnů o 1,5 % výpočtového základu (dosud se jednalo o 0,9 % výpočtového základu). Základní výměra předčasného starobního důchodu, která činí v současné době 2 170 Kč, bude i nadále náležet v plné výši.

V současné době lze požádat o předčasný starobní důchod až tři roky před dosažením důchodového věku. V souvislosti s postupným zvyšováním důchodového věku na cílových 65 let pro muže, bezdětné ženy a ženy, které vychovaly jedno dítě, se prodlužuje i doba, o kterou bude moci pojištěnec odejít dříve do předčasného starobního důchodu. To se týká těch pojištěnců, jejichž důchodový věk bude vyšší než 63 let. Ti budou moci požádat o předčasný starobní důchod nejdříve ode dne dosažení věku 60 let.

Změny týkající se výplaty starobního důchodu vedle příjmu z výdělečné činnosti se nevztahují se na poživatele předčasných starobních důchodů v období do dosažení důchodového věku. K předčasnému starobnímu důchodu si mohou i nadále přivydělávat jen způsobem, který nezakládá účast na důchodovém pojištění. Tj. platí stejné pravidlo, jako před novelizací zákona o důchodovém pojištění.

Občanu, kterému výplata předčasného starobním důchodu nenáleží z důvodu výkonu výdělečné činnosti do dosažení důchodového věku, je po jejím skončení výplata důchodu na žádost obnovena. Výše procentní výměry důchodu se stanoví znovu, a to s přihlédnutím k nově získané době pojištění. Až po dosažení důchodového věku začnou platit pro příjemce předčasného starobního důchodu stejná pravidla jako pro příjemce řádného starobního důchodu.

Předčasný starobní důchod se, stejně jako ostatní důchody z českého důchodového systému, skládá ze dvou složek: základní a procentní výměry. Základní výměra je pro všechny důchody stejná a v letošním roce se jedná o 2 170 Kč měsíčně. Procentní výměra závisí na délce důchodového pojištění, době mezi předčasným odchodem do starobního důchodu a stanoveným důchodovým věkem a také na výši výdělků před přiznáním důchodu. Nejnižší procentní výměra předčasného starobního důchodu, stanovená zákonem, je v současné době 770 Kč měsíčně.

www.mpsv.cz

Veřejně prospěšné práce a veřejná služba mohou pomoci lidem bez zaměstnání a ve složité finanční situaci

Vykonáváním veřejně prospěšných prací (VPP) nebo veřejné služby (VS) si nezaměstnaní nebo lidé s nízkými příjmy mohou přilepšit. Pokaždé však jiným způsobem. Za VPP dostávají mzdu, výkon VS zabraňuje jejich sociální izolaci a udržuje výši příspěvku na živobytí. Většinou je zaměstnávají obce, pro které jsou užitečnou pracovní silou především při udržování čistoty a pořádku v obci.

VPP jsou časově omezené pracovní příležitosti, které po dohodě s úřadem práce vytváří zaměstnavatel. Spočívají v činnostech ve prospěch obce, státu nebo jiné veřejně prospěšné instituce. Jejich cílem je umožnit uchazečům o zaměstnání obtížně umístitelným na trhu práce pracovat v době, kdy nemohou najít standardní práci. Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV) prostřednictvím úřadů práce v rámci aktivní politiky zaměstnanosti (APZ) na tyto pracovní příležitosti poskytuje příspěvky. Snižuje se tak nezaměstnanost, zvyšují se příjmy uchazečů o zaměstnání a zvyšuje se i jejich šance najít nové uplatnění na trhu práce, protože jsou aktivní. Obce a další instituce tímto způsobem získávají nejen finanční podporu od státu, ale také pracovníky na udržování obce. Například na údržbu veřejných prostranství, údržbu a úklid veřejných budov a komunikací a podobně.

Úřady práce poskytují na základě dohody zaměstnavatelům mzdové příspěvky, maximálně však po dobu 12 po sobě jdoucích měsíců. Jejich výše může dosáhnout skutečných mzdových nákladů na zaměstnance pracující v rámci VPP, včetně pojistného na sociální zabezpečení, příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného na veřejné zdravotní pojištění, které za tyto pracovníky zaměstnavatelé odvedli. Zaměstnavatelé se v dohodě zavazují, že pracovní příležitosti vytvořené v rámci VPP budou obsazovat výhradně uchazeči o zaměstnání, které jim doporučí úřady práce.

Veřejná služba představuje podle zákona o hmotné nouzi pomoc obcím v záležitostech, které jsou v jejich zájmu. Jedná se mimo jiné o zlepšování životního prostředí, udržování čistoty ulic a jiných veřejných prostranství, pomoc v oblasti kulturního rozvoje a sociální péče. Obce tímto způsobem mohou vyřešit například povinnost údržby chodníků v zimě. Záleží na jejich rozhodnutí, zda-li budou veřejnou službu organizovat nebo ne. Pokud se obec v samostatné působnosti rozhodne kladně, může veřejnou službu organizovat sama nebo ji může delegovat na jiné subjekty, například na obecní příspěvkové organizace, soukromé či neziskové organizace. Obce uzavírají s lidmi v hmotné nouzi smlouvu o výkonu veřejné služby a pojistnou smlouvu kryjící odpovědnost za škodu na majetku nebo na zdraví, kterou by pracovník vykonávající veřejnou službu mohl způsobit, nebo by mu mohla být způsobena. MPSV může obci poskytnout dotaci na pojistné. Za výkon veřejné služby pracovníci nedostávají mzdu.

Pro lidi v hmotné nouzi je výkon veřejné služby příležitostí, jak získat a rozvíjet nové sociální a pracovní dovednosti a zvýšit svoje šance pro uplatnění na trhu práce. Má vliv také na výši příspěvku na živobytí u lidí, kteří ho pobírají déle než 6 měsíců.

Nedochází u nich k poklesu této dávky na existenční minimum.

Zcela jinou aktivitou, která s VPP a VS nesouvisí, jsou obecně prospěšné práce (OPP). Ty sice také představují práci pro obce, státní zařízení a neziskové organizace, jsou ale především alternativním trestem, tj. trestem nespojeným s odnětím svobody.

www.mpsv.cz

U vašich dveří zvoní ... podvodník!

V poslední době se opět zvyšuje počet podvedených a také okradených lidí, zejména v penzijním věku, které navštívil „zástupce VZP“. Všeobecná zdravotní pojišťovna proto zdůrazňuje, že v žádném případě nevysílá své pracovníky do místa bydliště svých klientů. Ani finanční částky, o které někteří překročili roční limit stanovený pro platby regulačních poplatků, nejsou vypláceny klientům doma, ale vždy jsou zasílány poštovní poukázkou nebo převáděny na účet. Všechna případná jednání s klienty jsou vedena na územních pracovištích VZP. Pokud bychom vás potřebovali v určité záležitosti kontaktovat, učiníme tak zejména formou dopisu. I telefonicky kontaktujeme pojištěnce jen výjimečně (např. samostatné plátce pojistného). Není tedy vůbec pravděpodobné, že by u vašich dveří zazvonil skutečně pracovník Všeobecné zdravotní pojišťovny a cokoli vám nabízel nebo s vámi potřeboval projednat.

Způsobů, jak starší důvěřivé lidi obalamutit, je bohužel zřejmě řada. Dealeři nově vzniklých zdravotních pojišťoven vás mohou zastavit na ulicích, u zdravotních středisek nebo zazvonit přímo u vašich dveří. Podvodníci tvrdí, že jsou ze Všeobecné zdravotní pojišťovny a že člověku poskytnou například slevy na léky nebo že mu nesou peníze, další přicházejí s informacemi o změnách ve zdravotním pojištění – a za to pak chtějí zaplatit. Nově využívají i toho, že VZP vrací přeplatky pojištěncům, kteří překročili zákonem stanovený limit pro regulační poplatky a doplatky na léčivé přípravky, nebo toho, že mění po pěti letech svým pojištěncům průkazy. Situaci jim jistě ulehčuje to, že většina starších lidí je pojištěna právě u VZP ČR. Pokud se jim podaří vloudit se dovnitř, zjistí lidé až po jejich odchodu, že přišli o cenné věci a o peníze, často o celoživotní úspory. V jiných případech zase až dodatečně přijdou na to, že podpisem předložených formulářů „k výměně průkazu“ se přeregistrovali k jiné zdravotní pojišťovně, což samozřejmě vůbec netušili a nechtěli.

Doporučujeme proto zejména starým lidem nikdy nevpouštět nikoho cizího do bytu a nepodlehnout lákavým nabídkám předání peněz, zprostředkování slev apod. od neznámých lidí. Dealerům nepodepisujte nic, co byste si pořádně nepřečetli a nerozmysleli, ani jim nedávejte své osobní údaje! Hlavně si ale pamatujte: VZP nikdy neposílá své pracovníky do domácností svých klientů!

www.vzp.cz